

Johdanto

Siipikarjatilán viljelykierron haasteet ja mahdollisuudet

Hankeaineistona tarkasteltiin Ruokaviraston kasvilajitietoja n. 13 600 lohkolta 2015-2021, jotka olivat olleet 520 siipikarjatilán hallinnassa: Kevätmuotoisten rehuviljojen viljelykierto on ylivoimaisesti yleisin siipikarjatilojen viljelykierto. Maan kasvukunnolle on eduksi viljelykierron monipuolistaminen, mikä edistää myös pellon sadontuotto-kykyä. Näitä toimia esittelemme tässä SiipiHiili-hankkeen tietokortisarjassa.

Hankeaineiston vuosittaisessa lohkotarkastelussa ilmeni, että siipikarjatilalla viljeltiin 2015-2021 aikana eniten kevätvehnää n. 3 000 lohkolta (n. 12 000 ha/v.) ja miltei samalla määrällä lohkoja rehuohraa (n. 10 000 ha/v.). Kauraa viljeltiin vuosittain n. 1 500 lohkolta (n. 6 000 ha/v.).

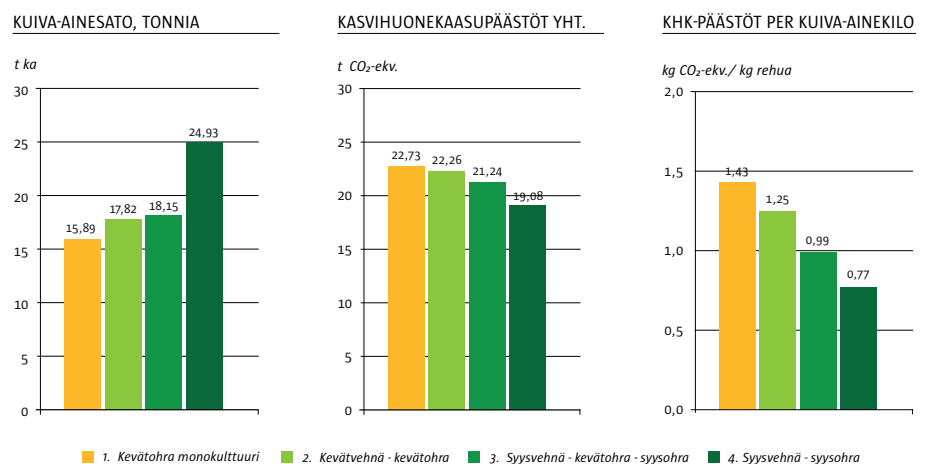
Osa muista yleisistä pellonkäytön muodoista lohkoilla liittyvät maatalouden ympäristökorvausohjelman toimenpiteisiin kuten luonnonhoitopelto ja suojavyyhyke.

Mitä viljelykierron monipuolistaminen laskennallisesti tuottaa

LCA-laskennan avulla tarkastelimme hankeaineistossa esiintynyttä kolmen kevätmuotoisen sekä yhden hypoteettisen syyskylvöisten viljojen viljelykierron kuiva-ainesatoja ja kasviuonekaasupäästöjä (kuva 1).

Yksinomaan kevätohraa sisältänyt viljelykierto tuotti vähiten satoa kuiva-aineena laskettuna, suurimmat kasviuonekaasupäästöt ja siten suurimman hiilijalanjalan rehukiloa kohti (kuva 1). Viljelykierrossa, jossa viljeltiin vuorotellen kevätvehnää ja kevätohraa, tai sekä syysmuotoisia että kevätiljalajikkeita tuottivat enemmän satoa ja kasviuonekaasupäästöt jäivät alhaisemmiksi. Hypoteettinen syysmuotoisten viljojen viljelykierto tuotti suurimman sadon sekä pienimmän hiilijalanjalan tuotettua rehukiloa kohden.

Nämä hanketulokset vahvistavat viljelykierron monipuolistamisen toimia, joilla voidaan edistää siipikarjatuotantotilojen peltomaiden sadontuotto-kykyä ja hiilinielua ja -varastoa.

Talous

Itsekasvatetulle rehusadolle on myös laskettava tuotanto-kustannukset.

Monokulttuuri heikentää sato-odotuksia vuosi toisensa jälkeen kasvaneiden riskien johdosta.

Mahdollisia ratkaisuja:

1. Tuhannen lisäkilon tuottaminen ei välttämättä vaadi panosten kasvattamista.
2. Jos lohkolta ei ole vähintään 4 500 kilon satoa odotettavissa, sille pitää löytää muita vaihtoehtoja, esimerkiksi luonnonhoito- tai viherlannoitusnurmi.

Kannattavan viljantuotannon satotaso tai vaadittava hinta 12/2023 hinnoin

Kasvi	Hinta €	Sato kg	Tulos
Vehnä	175	3000	-1061
Vehnä	175	10000	+54
Vehnä	300	3000	-686
Vehnä	300	6000	+104
Rehuvilja	150	3000	-1013
Rehuvilja	150	10500	+62
Rehuvilja	250	3000	-713
Rehuvilja	250	6500	+112

KUVA 2. Siipikarjatiljan tuotantokustannuslaskelma. Maatalouskalenteri 2024, s.157-158. Laskelma kertoo kevätilja-painotteisen rehuntuotannon kannattavuuden tai kannattamattomuuden. Oman rehuviljan kannattava kasvatus edellyttää korkeita satotasoja. Korkeampaan satotasoon päästään syyskylvöisillä kasveilla, viljelyn monipuolistamisella sekä maan kasvukunnon parantamisella.

Lisätietoa SiipiHiili-hankkeesta.

LÄHDE: Maaseudun Tulevaisuus 9.8.2024 Viljan tuottaminen tappiolla jatkuu vuodesta toiseen – tästä syystä se on ongelma kaikille viljelijöille. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/maatalous/c2ab3f7d-ab31-49c1-956c-7cbdc05ede27>

Pyhäjärvi-instituutti
Puhdas vesi, paremmat eväät

Nappaa hiilestä kiinni
MAANKÄYTTÖSEKTORIN
ILMASTORATKAISUT

SiipiHiili (Siipikarjatilojen monimuotoisuutta ja hiilensidontaa lisäävien toimien yhteensovittaminen – alueelliset ja paikalliset pilotit) -hanke on osa maa- ja metsätalousministeriön keväällä 2020 käynnistämää maankäyttösektorin Hiilestä kiinni - ilmasto-toimenpidekokonaisuutta. Toimenpiteillä pyritään vähentämään maa- ja metsätalouden ja muun maankäytön kasvihuonekaasupäästöjä ja vahvistamaan hiilinieluja ja -varastoja. Lisää toimenpidekokonaisuudesta: mmm.fi/maankayttosektorin-ilmastosuunnitelma